

goltnak mutatkoznak kihalófélben lévő dinoszauruszokként, fantáziadúsán személyesítik meg a tengeri élővilágot, és a koreográfiák is végig pontosak. A táncok azonban ugyancsak nincsenek összehangolva az előadás egészével, sőt a zenék is sokszor ötletszerűnek hatnak. Önálló produkcióként mind megállják a helyüket, de nem igazán adnak ki összképet, általában nincs jellegzetes, egyedi hangulatuk. Néhol dramaturgiaiailag is megcsalnak, például kétszer is a lezárás érzetét keltik.

A két rész mintha két egészen különböző előadás lenne, igazán felhőtlen, fordultatos, szellemes kabarét csak a másodikban élvezhettünk. Az első halálugrást biztonsági hálók felett kísérelték meg. A *Háló nélkül*-t március végén mutatták be, május közepén darabtemetés, élt talán hat előadást. Mire rálehetett volna saját formájára, a tatabányai nézők egy része már elpártolt tőle. Jó kabarét valóban nehéz csinálni, könnyedség és koncentráció, koncepció és ötletek együtte-

sen kellene hozzá – ezúttal mindez csak félig jött össze. Nem is halt bele senki.

HÁLÓ NÉLKÜL

(Jászai Mari Színház, Tatabánya)

Dramaturg: Radnai Annamária és Kárpáti Péter.
Díszlet-jelmez: Zeke Edit. **Zenei vezető:** Selmeczi György és Szabó Mónika. **Rendezőasszisztens:** Széplaky Petra. **Rendező:** Novák Eszter
Szereplők: Kiss Diána Magdolna, M. Simon Andrea, Szilágyi Katalin, Chován Gábor, Egyed Attila, Herczeg Tamás, Honti György, Rusznák András, Sággy Tamás, Szabó Zola.

Sztrókey András

Via Dukt

HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD

Homályos, fekete csuklyás angyal-alakok emelik fel a két tizenéves báb-halottat, Pétert és Zsófit, akik a völgyhídról estek a mélybe. A fiú számára ez volt a könnyebb út – a lányt pedig magával rántotta szerelme. Belülről óriási, kívülről törpe világfájdalom bizonyul végzetesnek a Kolibri Színház előadásában. Háy János – azonos című elbeszéléséből írt – *Völgyhíja* valódi tinédzserkérdésről beszél: az (esetleg) öngyilkossághoz vezető problémák hosszú soráról, legfőképpen pedig a felnőttvilág gyerekek iránti érzéketlenségéről.

Bagossy László a lehető legkevésbé depresszív előadást igyekezett létrehozni. A Kolibri Színház drámapedagógiai célja nyilvánvalóan a tinédzser-öngyilkosság problematikájának tematizálása, nem pedig egy Werther-effektus elősegítése; a (címszereplő) veszprémi viadukt – amely egyébként, talán nem mellékesen, a Jeruzsálemhegyet köti össze a Temetőhegygel – önmagában is túl vonzó hely az öngyilkosjelöltek számára. Bagossy éppen ezért a történet két szálából, a Péter múltját feltáró jelenetsorokból és az ezzel párhuzamosan, újra és újra felbukkanó bibliai történetből az utóbbit, Péter apostol halálát használja a komoly hangulat megteremtésére, míg az előbbit a lehető legfinomabban, rengeteg komikus elemmel színezte adagolja.

A színmű bibliai szála igen összetett: először a Narrátor utal bevezető mondataiban a viadukt és a Via Appia kapcsolatára, később a gyerekek a *Quo vadis* című filmmel viccelődnek, majd a szállóige eredetére is fény derül.

A vallási dimenzió erősítését szolgálja Bach *Máté-passió*-jának vissza-visszatérő részlete, mely a nyitó képtől kezdve időről időre *memento mori*ként figyelmeztet az elkerülhetetlen végre. Az előadás világának következő, sokkal inkább a zenéhez, mint a tematikához kapcsolódó rétege a nyitó és záró kép kivételével az összes jelenet díszletének fő alkotóeleme: egy óriási, négy részre szedhető barokk képkeret, amely elemeire bontva parkot vagy lépcsőket ábrázol, összeillesztve pedig ágy, asztal, vagy éppen vízibicikli; ez utóbbiként a színészek vízszintesen tartva magasra emelik, és míg a közepén Péter (Mészáros Tamás) és Zsófi (Megyes Melinda) bábja teker, a jármű is mozog: ha valamelyik figura a szélére ül, megdől. Ez a fajta bábos érzékenység igen magas színvonalú vidámsággal tölti meg az előadást – igényessége azonban nem mindig talál párjára a szövegben. Ugyanis míg Háy novellájának szereplői tökéletesen beszélték a felnőttek fejében élő gyereknyelvet,

és az érett olvasó számára hitelesen tolmácsolták a gyermeki gondolkodást, a színdarabban időnként erőltetetten sok káromkodással és ismétléssel szakítják ki párbeszédeiket az előadás egységéből. (Jó volna tudni, ezeket mennyiben erőltették a darabra a dramaturgot nem említő színlap tagjai.) Persze éppen ezek a részek egészen biztosan elérnek az ifjú közönséghez, amelynek figyelmét olykor igencsak színészt próbáló feladat lekötöni.

A világos, konzekvensen követett keret ellenére is rejlik némi diszkrépancia az előadásban: az inkább örök érvényűre emelt szenvedéstörténet ellentmondásba kerül a szinte ropogósan frissre aktualizált társada-

fiatal tanárnőről (Megyes Melinda), aki a szomszéd szobában csábítja el apját. A báboknak is köszönhetően kap hangsúlyt minden apró, ám annál jelentősebb mozdulat – az első szerelem első érintése –, és válik igazán komikussá, amikor a fél-emberméretű tinik életnagyságú cigarettát szívznak a vécén, és felnőttekre szabott sörösüveget szorongatnak a parkban.

Hallgatva-nézve a mindenkori előadás változó mértékben ifjú, de alkalmasint szélsőségesen nyers közönségét, magától értetődően születik meg bennünk a felismerés: a felnőttek rémuralma alatt élőknek mindenél nagyobb szükségük van a *Völgyhíd*hoz hasonló előadásokra. És a magyar színház büszkesége, hogy

Szlovák Judit felvétele

Török Ágnes, Mészáros Tamás és Mult István

lomkritikai utalásokkal (például a cigánykérdést sajátos kettősséggel taglaló tanár figurájával). És zavaró, hogy Peti és barátja, Deda (Szanitter Dávid) az egyébként fergeteges Kispál/Lovasi-paródiát megelőző beszélgetésükben inkább felnőtt-, mint gyerekszemmel kritizálják a (bírálatot egyébként jogosnak tartó és épp ezért feloszlóban levő) együtttest. Feltehetően az ifjúsági színház sajátos követelményei szülték azt a görcsös megfelelési kényszert, amelynek az előbb említett pillanatokban áldozatává válik az előadás.

Ugyanakkor a darabnak és az előadásnak is nagy erénye, hogy páratlan érzékenységgel ragadja meg a felnőtté válás útján bukdácsoló kamaszok sérelmeit, amelyeket például a Szívós Károly által játszott jóindulatú, de teljesen érzéketlen apa okoz. Vagy a fiú emlékeit a

ilyen esztétikai minőséget tud produkálni a sokszor nem hálás, de tudtán kívül éppen erre szomjazó publikumnak.

HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD (Kolibri Színház)

Zenei vezető: Bornai Szilveszter. **Látvány:** Bagossy Levente. **Jelmez:** Béres Móni. **A rendező munkatársa:** Hajsz Andrea. **Rendező:** Bagossy László. **Szereplők:** Mészáros Tamás, Szanitter Dávid, Megyes Melinda, Bodnár Zoltán, Török Ági, Erdei Juli, Mult István, Németh Tibor, Tisza Bea, Szívós Károly, Megyes Melinda, Kormos Gyula (hangfelvételtől), Bornai Szilveszter.